

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติธรรมตามหลักศีลห้าของผู้นำครัวเรือนในชุมชนตำบลตะเคียนทอง อำเภอกะลาสิริราช จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้นำครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลตะเคียนทอง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 9 หมู่บ้าน จำนวน 1,455 ครัวเรือน (สำนักงานทะเบียนประชากรอำเภอกะลาสิริราช, 2554 : 2)

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลตะเคียนทอง จังหวัดจันทบุรี โดยกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จะสุ่มจากผู้นำครัวเรือนเป้าหมายโดยใช้หลักการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน ส่วนเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Technique) จะใช้การสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Two-stage Sampling) คือ ในขั้นแรกจะสุ่มแบบสัดส่วนจำแนกตามหมู่บ้าน (ดังตาราง 1) หลังจากนั้นจะสุ่มแบบระบบ (Systematic Sampling) โดยพิจารณาตัวอย่างจากช่วงเท่ากัน แต่ละหมู่บ้าน

ตาราง 1 จำนวนครัวเรือนที่อยู่ในชุมชนตะเคียนทอง จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2554

ประชาชน	จำนวนครัวเรือน (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
หมู่ที่ 1 บ้านลำพัง	206	43
หมู่ที่ 2 ตะเคียนทอง	194	41
หมู่ที่ 3 ตะเคียนทอง	123	26
หมู่ที่ 4 ตะเคียนทอง	132	28
หมู่ที่ 5 ตะเคียนทอง	130	27
หมู่ที่ 6 บ้านชำเคราะห์	192	40
หมู่ที่ 7 บ้านคลองกระสือ	277	58
หมู่ที่ 8 บ้านคลองน้ำเป็น	88	19
หมู่ที่ 9 บ้านคลองไพบูลย์	112	24
รวม	1,455	306

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องการปฏิบัติธรรมตามหลักศีลห้าของผู้นำครัวเรือนในชุมชนตำบลตะเคียนทอง อำเภอเขาฉกรรจ์ จันทบุรี เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมผลการศึกษามาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามเรื่องการปฏิบัติธรรมตามหลักศีลห้าของผู้นำครัวเรือนในชุมชนตำบลตะเคียนทอง อำเภอเขาฉกรรจ์ จันทบุรี

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นลักษณะการสำรวจรายการ (Check List) คำถามประกอบไปด้วยคำถามที่เกี่ยวกับรายละเอียดและลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพและรายได้ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 การปฏิบัติธรรมตามหลักศีลห้าของผู้นำครัวเรือนในชุมชนตำบลตะเคียนทอง โดยเป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักศีลห้า มีจำนวน 27 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Type Scale) และได้กำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5	คะแนน	หมายถึง	ตัวเลือกปฏิบัติประจำ
คะแนน 4	คะแนน	หมายถึง	ตัวเลือกปฏิบัติบ่อยครั้ง
คะแนน 3	คะแนน	หมายถึง	ตัวเลือกปฏิบัติบางครั้ง
คะแนน 2	คะแนน	หมายถึง	ตัวเลือกปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
คะแนน 1	คะแนน	หมายถึง	ตัวเลือกไม่เคยปฏิบัติ

จากข้อคำถามในแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยแปลความหมายคะแนนการปฏิบัติธรรมตามหลักศีลห้าของผู้นำครัวเรือนในชุมชนตำบลตะเคียนทอง จังหวัดจันทบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard) การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามแนวคิดของ ประภาพรณเส็งวงศ์ (2543 : 260) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติประจำ
3.51 - 4.50	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
1.00 - 1.50	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขก่อนเพื่อขอคำแนะนำในเรื่องความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และความเหมาะสมทางภาษาของข้อคำถามในแบบสอบถาม

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และความเหมาะสมทางภาษา และคัดเลือกข้อคำถามของแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่มีความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และความเหมาะสมทางภาษา เหลือ 27 ข้อ

6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้นำครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านบ่อเวฬุ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 ตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งเป็นการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .9115

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

8. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ทำเอกสารการขออนุญาต กำนันตำบลตะเคียนทอง จังหวัดจันทบุรี
2. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน ด้วยตนเอง
3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลไปหาค่าความถี่และร้อยละ
2. หาค่าสถิติพื้นฐานของการปฏิบัติธรรมตามหลักศีลห้าของผู้นำครัวเรือนในชุมชน ตำบลตะเคียนทอง โดยนำข้อมูลไปหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย
3. การปฏิบัติธรรมตามหลักศีลห้าของผู้นำครัวเรือนในชุมชน ตำบลตะเคียนทอง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล หลักศีลห้า โดยใช้สถิติ t-test และ F-test วิเคราะห์ข้อมูลที่มีผลต่อการปฏิบัติธรรมตามหลักศีลห้าของผู้นำครัวเรือนในชุมชนตำบลตะเคียนทอง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard) ซึ่งมีเกณฑ์วัดระดับตัวแปร ตามแนวคิดของ ประภาพรรณ เสี่ยงวงศ์ (2543 : 260) โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติประจำ
3.51 - 4.50	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
1.00 - 1.50	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติ